

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Projektas).

Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas (vienas iš rengėjų): Vidaus reikalų ministerijos vyriausioji patarėja, laikinai atliekanti Valstybės tarnybos politikos grupės vadovo funkcijas Jūra Ivonaitytė, tel. (8 5) 271 7208, el. p. jura.ivonaityte@vrm.lt

Teisės akto projekto antikorupcinis vertinimas atliktas (*pažymėti reikiamą atsakymą*):

☐ suderinus teisės akto projektą viešojo administravimo subjekte ir su pavaldžiomis įstaigomis (įstaigomis prie ministerijos ir kitomis ministrui pavestose valdymo srityse veikiančiomis įstaigomis ir įmonėmis);

☒ suderinus teisės akto projektą su suinteresuotomis institucijomis, kai jis buvo papildytas arba pakeistas.

Antikorupciniu požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos (*nurodomas antikorupcinio vertinimo kriterijus (toliau – kriterijus), kurį taikant nustatytai korupcijos rizikai šalinti ar valdyti teisės akto projekte nenumatyta priemonių. Pildoma, kai, vertintojo nuomone, teisės akto projekto tiesioginio rengėjo siūlomų pataisų nepakanka korupcijos atsiradimo rizikai mažinti arba kai vertintojas nesutinka su teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentais, kodėl neatsižvelgta į vertintojo pateiktas pastabas*): **2, 19.**

Eil. Nr.	Kriterijus	Kriterijaus vertinimas (nurodant, kad „Kriterijų atitinka“ / „Kriterijaus neatitinka“ / „Kriterijus nėra teisės akto projekto reglamentavimo dalykas“) ir pagrindimas, jeigu teisės aktas neatitinka kriterijaus (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios neigiamą atsakymą, pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio asmens pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo) (<i>pildo teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą atliekantis asmuo</i>)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą (<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>)	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą (<i>pildo teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą atliekantis asmuo</i>)
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Projektas reglamentuoja atskiras valstybės tarnautojų grupes, todėl, atitinkamais atvejais skiriasi ir teisės akto įgyvendinimas kiekvieno iš jų atžvilgiu.		☐ tenkina ☐ netenkina

2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	<p>Projekto nuostatos, leisiančios dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą:</p> <p>1. Projekto 13 straipsnio 2 dalie 4 punkto nuostata, kad į pretendentų į aukštesniųjų vadovų pareigas rezervą gali būti įrašomi konkursuose į įstaigų vadovų pareigas labai gerai pasirodę, tačiau nelaimėję konkursų asmenys, kelia papildomų klausimų, kaip, kokiais kriterijais bus vertinamas „labai geras pasirodymas“. Nesant aiškaus teisinio reguliavimo gali būti sudaromos sąlygos veikti nesąžiningai ir neskaidriai. Todėl, siekiant išvengti teisės normos taikymo problemų ir dviprasmiškumo, siūlytina nustatyti aiškius „labai gero pasirodymo“ kriterijus arba išviso šios sąlygos atsisakyti.</p> <p>2. Projekto 14 straipsnio 11 dalyje nurodoma, kad „<..> Kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos“. Tačiau nenurodoma į kokias pareigas jis gali būti perkeltas: žemesnes, lygiavertes, o gal net aukštesnes. Toks neaiškus teisinis reguliavimas sukuria sąlygas veikti nesąžiningai ir neskaidriai – kadencijai priimtą karjeros valstybės tarnautoją „paprastuoju būdu“ perkelti į aukštesnes pareigas. Siekiant užkirsti kelią korupcijai ir piktnaudžiavimui, siūlytiną Projekto 14 straipsnio 11 dalį papildyti nuostata, kad „Kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į kitas lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos“.</p> <p>3. Projektas nustato skatinimo ir apdovanojimo priemones (22 straipsnis). Tačiau iš Projekto nuostatos nėra aišku, ar visais atvejais, net ir tuomet, kai valstybės tarnautojas turi galiojančią tarnybinę nuobaudą, jis gali būti skatinamas ir apdovanojamas. Siekiant teisinio aiškumo bei išvengiant rizikos veiksnių, kuomet valstybės tarnautojai, turintys galiojančią tarnybinę nuobaudą už tokius pažeidimus kaip pvz.: šiurkštus Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų pažeidimas, dalyvavimas su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamoje veikloje gali būti</p>	<p>1. Kriterijai, kas yra laikomas pasirodęs konkurse „labai gerai“, bus nustatyti Vyriausybės nutarime, reglamentuojančiame priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas procedūras. Planuojama nustatyti konkretų balą (8), kaip yra numatyta šiuo metu galiojančiame Priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos apraše.</p> <p>2. Siekiant žmogiškųjų išteklių valdymo lankstumo ir efektyvumo, VTĮ projekte laikomasi principo, kad laikinai perkelti valstybės tarnautoją galima į bet kurias valstybės tarnautojo pareigas. Laikinas perkėlimas negali trukti ilgiau nei 3 metus (VTĮ projekto 14 str. 4-5 d.), o kadencijai priimto karjeros valstybės tarnautojo – iki kadencijos pabaigos.</p> <p>3. VTĮ projekto 22 straipsnio 3 dalyje siūloma nustatyti, kad valstybės tarnautojai, turintys galiojančią tarnybinę nuobaudą, neskatinami, išskyrus 18 straipsnio 9 dalyje nustatytą atvejį (po tarnybinės veiklos vertinimo).</p>	<p>X tenkina ☐ netenkina</p> <p>☐ tenkina X netenkina</p> <p>☐ tenkina X netenkina (tokios išimties negali būti taikomos)</p>
----	--	--	--	---

		<p>skatinami ir apdovanojami, siūlytina Projektą papildyti nuostata, kad „valstybės tarnautojai, turintys galiojančią tarnybinę nuobaudą, neskatinami ir neapdovanojami“.</p> <p>4. Projekto 25 straipsnio 8 dalis nurodo, kad „tarnybinė nuobauda ją paskyrusio asmens motyvuotu sprendimu gali būti panaikinta anksčiau, negu sueis šio straipsnio 7 dalyje nustatytas terminas, <u>arba kai valstybės tarnautojas gauna valstybės apdovanojimą</u>“. Nuostata, kad tarnybinė nuobauda panaikinama vien už tai, kad valstybės tarnautojas gauna valstybės apdovanojimą, kelia riziką tinkamam vieniams iš tarnybinio nusižengimo ištyrimo tikslų pasiekimui – siekti tarnybinės drausmės stiprinimo bei tarnybinių nusižengimų prevencijos. Siekiant išvengti vadovų piktnaudžiavimo Projekte siūloma nuostata, siūlytina Projekto 25 straipsnio 8 dalį formuluoti taip: „tarnybinė nuobauda ją paskyrusio asmens motyvuotu sprendimu gali būti panaikinta anksčiau, negu sueis šio straipsnio 7 dalyje nustatytas terminas, tačiau ne anksčiau negu po 6 mėnesių nuo jos paskyrimo“.</p>	<p>4. Atsižvelgta dėl 6 mėnesių termino nustatymo, kai gali būti panaikinta tarnybinė nuobauda.</p> <p>Manome, valstybės tarnautojui gavus valstybės apdovanojimą (ypatingą valstybės padėką) turėtų būti galimybė panaikinti tarnybinę nuobaudą.</p>	<p>☐ tenkina</p> <p>☒ netenkina</p> <p>(tokios išimtys negali būti taikomos)</p>
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir pan. priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	Kriterijus neaktualus.		<p>☐ tenkina</p> <p>☐ netenkina</p>
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Kriterijų atitinka.		<p>☐ tenkina</p> <p>☐ netenkina</p>
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimų priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Kriterijų atitinka.		<p>☐ tenkina</p> <p>☐ netenkina</p>

6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys, sąrašas	Kriterijų atitinka.		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo ir viešinimo tvarka	VTĮ nustato bendrąsias tam tikrų procedūrų normas, o išsamus procedūrų aprašymas, sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka, sprendimų viešinimas nustatyti atskirais teisės aktais – Vyriausybės nutarimais (pvz. dėl valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo; konkursų į įstaigų vadovų pareigas centralizuoto organizavimo, kandidatų į įstaigų vadovų paieškos ir jų atrankos; pretendentų į aukštesniųjų vadovų pareigas rezervo sudarymo ir tvarkymo; valstybės tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas tvarkos; valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo; vienkartinė pinigine išmokos skyrimo; sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams ir sprendimų dėl asmenų,ėjusių valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinių nusižengimą ir sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų, kurios turėtų būti jiems skirtos, priėmimo; tarnybos stažo skaičiavimo; karjeros valstybės tarnautojo statuso atkūrimo; aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymo ir kt.).		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyti sprendimų dėl mažareikšmiškumo kriterijai ir priėmimo tvarka	Kriterijų atitinka.		☐ tenkina ☐ netenkina

9.	<p>Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto:</p> <p>9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą</p> <p>9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą</p> <p>9.3. narių skyrimo mechanizmas</p> <p>9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė</p> <p>9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu</p> <p>9.6. asmeninė narių atsakomybė</p>	Kriterijus neaktualus. Projektas nenustato kolegialaus subjekto sudarymo procedūros.		☐ tenkina ☐ netenkina
10.	Numatytos procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo (viešinimo) tvarka	VTĮ nustato bendrąsias tam tikrų procedūrų normas, o išsamus procedūrų aprašymas, sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka, sprendimų viešinimas nustatyti atskirais teisės aktais – Vyriausybės nutarimais. Žiūrėti 7 kriterijų.		☐ tenkina ☐ netenkina

11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis motyvuotų atvejų, kai nustatoma procedūra netaikoma, sąrašas	Kriterijų atitinka. Žiūrėti 7 kriterijų		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų procedūrų ir sprendimų priėmimo konkrečius terminus	Kriterijų atitinka. Žiūrėti 7 kriterijų		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Kriterijų atitinka. Žiūrėti 7 kriterijų		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir pan.)	Kriterijus neaktualus.		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės (pvz., aiškiai ir išsamiai išdėstytos kontroliuojančio subjekto teisės ir pareigos, nustatyta standartizuota kontrolės atlikimo procedūra, reikalavimas fiksuoti atskirus kontrolės procedūros etapus ir jų rezultatus, atsakingų specialistų rotacija, užkirstas kelias kontroliuojančio ir kontroliuojamo subjektų tiesioginiam kontaktui be liudininkų ir pan.)	Kriterijus neaktualus.		☐ tenkina ☐ netenkina

16.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybė	Nors išsami tarnybinių nusižengimų tyrimo atlikimo ir tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarka reglamentuojama Vyriausybės nutarimu, tačiau Projekte išskiriama nuostatos dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo.		☐ tenkina ☐ netenkina
17.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, sąrašas ir nustatyta aiški nuobaudos (sankcijos) skyrimo procedūra	Tarnybinių nusižengimų tyrimo atlikimo ir tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarka reglamentuojama Vyriausybės nutarimu (žiūrėti 16 kriterijų).		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Kartu su teisės akto projektu pateikta pakankamai jį pagrindžiančių lydimųjų dokumentų ir informacijos, siekiant antikorupciniu aspektu įvertinti teisės akto projektą	Pateikta.		☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Tam tikros Projekto nuostatos yra diskutuotinos dėl galimų rizikų užtikrinant tinkamą antikorupcinės sistemos viešame sektoriuje veikimą: 1. Projekto 2 str. 12 d. nurodyta, kad Valstybės tarnautojas – fizinis asmuo, einantis pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje ir atliekantis viešojo administravimo funkcijas arba užtikrinantis diplomatinės tarnybos institucijų ar prekybos atstovybių užsienyje funkcionavimą, arba padedantis valstybės, vietos ar teisminę valdžią įgyvendinantiems asmenims atlikti jiems nustatytas funkcijas, išskyrus vidaus administravimo funkcijas, <u>kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme (toliau – VAI).</u> VAI pakeitimo projekte numatyta, kad „Vidaus administravimas – veikla, kuria užtikrinamas viešojo administravimo subjekto, turinčio juridinio asmens statusą, savarankiškas funkcionavimas (personalo administravimas,	Manome, kad darbuotojo statusas nėra aktualus korupcijos prevencijos funkcijoms atlikti įstaigoje. Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 17 dalyje yra nustatyta vidaus administravimo sąvoka. Šia sąvoka vidaus administravimas apibūdinamas kaip veikla, kuria užtikrinamas viešojo administravimo subjekto, turinčio viešojo juridinio asmens statusą, savarankiškas funkcionavimas (struktūros tvarkymas, dokumentų, personalo, turimų materialinių ir finansinių išteklių valdymas), kad jis galėtų atlikti viešąjį administravimą. Pažymėtina tai, kad viešojo administravimo subjekto vidaus	☐ tenkina X netenkina (neatsižvelgiama į tyrėjo statusą)

	<p>buhalterinė apskaita, dokumentų tvarkymas, apskaita ir saugojimas, viešųjų pirkimų vykdymas, vidaus auditas, projektų valdymas, viešųjų ryšių palaikymas, teisinis atstovavimas, korupcijos prevencija ir vidaus tyrimai, informacinių ir ryšių technologijų administravimas, turto administravimas, kita ūkinio ar techninio pobūdžio veikla), kad jis galėtų atlikti viešąjį administravimą</p> <p>Remiantis šia nuostata, įsigaliojus VTĮ pakeitimo projektui, valstybės tarnautojai (toliau – darbuotojai), atliekantys korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimo funkciją, nebeteks valstybės tarnautojo statuso. Šio statuso netekimas suponuoja sąlygą, jog darbuotojams, atliekantiems korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimo funkcijas, nebus taikomi valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai. Pažymėtina, kad tokie principai, kaip atsakomybės, nesavanaudiškumo, sąžiningumo ir nešališkumo, padorumo, pagarbos žmogui ir valstybei, politinio neutralumo, teisingumo, viešumo ir skaidrumo yra patys esminiai principai, kuriais privalo vadovautis korupcijos prevenciją ir vidaus tyrimus atliekantis darbuotojas (užtikrinti informacijos konfidencialumą, veikti valstybės interesais, nepažeisti jos konstitucinės santvarkos, būti objektyvus, priimdamas sprendimus vengti asmeniškumų, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, siekiančių daryti įtaką, kai jis eina pareigas, gerbti žmogų ir jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, būti teisingas nagrinėdamas prašymus, skundus, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis; naudoti savo tarnybos laiką efektyviai ir tik tarnybos tikslams ir t.t.).</p> <p>2. Jei darbuotojai, atliekantys korupcijos prevenciją ir vidaus tyrimus nebus laikomi valstybės tarnautojais, vadinasi jiems nebus taikomas ir nepriekeišingos reputacijos institutas, kuris taikomas valstybės tarnautojui. Vadinasi, darbuotojas, kuris koordinuoja ir kontroliuoja kaip įstaiga, kurioje dirba, ir jai pavaldžios įstaigos (centrinių įstaigų atveju) laikosi Korupcijos prevencijos įstatymo (KPI) reikalavimų, neprivalės būti</p>	<p>administravimo (bendrosios) funkcijos neturi ypatingų požymių, kurie išskirtų šias funkcijas iš analogiškų, atliekamų kitų teisinių formų tiek viešuosiuose, tiek privačiuose juridiniuose asmenyse, neturinčiuose viešojo administravimo įgaliojimų. Todėl nėra objektyviai pagrindžiamo poreikio kelti specialius reikalavimus šias funkcijas atliekančiam personalui, skirtingai nuo reikalavimų, kurie keliama siekiant užtikrinti tinkamą į Viešojo administravimo įstatymo 6 straipsnyje nurodytas pagrindines viešojo administravimo sritis patenkančių (specialiųjų) funkcijų atlikimą, t. y. nėra pagrindo pavesti vidaus administravimo (bendrųjų) funkcijų atlikimą valstybės tarnautojo statusą turintiems asmenims. Tai kliudo išgryninti valstybės tarnautojams priskirtinas funkcijas pagal jų specifiškumą, siejamą su valstybės funkcijų atlikimu ir kito viešojo intereso užtikrinimu (pvz. teisėkūra, ūkio subjektų veiklos priežiūra ir pan.). Būtent dėl šios priežasties 2020 m. lapkričio 1 d. įsigaliojusioje Viešojo administravimo įstatymo redakcijoje viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas nebebuvo priskirtas pagrindinėms viešojo administravimo sritims, t. y. nebėra laikomas viešuoju administravimu.</p> <p>Taigi, tiksliai apibrėžta vidaus administravimo sąvoka šiuo atveju yra svarbi tuo, kad remiantis ja yra atskiriamos viešojo administravimo subjekte (ypač biudžetinėse įstaigose,</p>
--	---	--

		<p>nepriekaištingos reputacijos.</p> <p>3. Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimo darbuotojo valstybės tarnautojo statuto nebuvimas nesikoreliuoja su KPI 24 str. 5 d. nuostata, nustatančia pareigą už korupcijai atsprios aplinkos kūrimą atsakingam subjektui atlikti teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą. Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243 „Dėl Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklių patvirtinimo“, nustato, kad vertintojas (t. y. korupcijos prevencijos funkcijas atliekantis asmuo), atlikdamas teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą, analizuoja teisės akto projekto turinį, vertina teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose pateiktą informaciją, pagal nustatytus kriterijus vertina teisės akto projektą, numato, ar teisės akto projekto nuostatos gali sudaryti sąlygas atsirasti ar plisti korupcijai. Vertintojui nustačius teisės akto projekto trūkumų, galinčių sudaryti prielaidas korupcijai, teisės akto projekto tiesioginis rengėjas patikslina teisės akto projektą pagal vertintojo pastabas ir pasiūlymus ir (arba) pateikia savo argumentus dėl vertintojo pateiktų pastabų ir pasiūlymų, su kuriais nesutinka. Vertintojas, atlikęs antikorupcinį vertinimą, surašo pažymą. Vertintojo ir teisės akto projekto rengėjo pasirašyta pažyma pridedama kaip teisės akto projekto lydimasis dokumentas ir paskelbiama TAIS. Ši korupcijos prevencijos funkcijas atliekančio darbuotojo veikla, kai teikiamos pastabos, o tiesioginiai teisės akto projekto rengėjai privalo į jas reaguoti (sprendimai yra privalomi), laikytina administraciniu reglamentavimu, o kartu ir viešuoju administravimu.</p> <p>4. Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimo darbuotojo valstybės tarnautojo statuto nebuvimas nesikoreliuoja su KPI 10 str. 2 d. nuostata, nustatančia, kad savarankiškos įstaigos (pvz. VRM) už korupcijos prevenciją atsakingi asmenys atlieka viešojo sektoriaus subjekto, kuris jai pavaldus, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą (nustatomi korupcijos rizikos ir (ar) rizikos veiksmų</p>	<p>turinčiose viešojo administravimo įgaliojimus) atliekamos vidaus administravimo (bendrosios) ir viešojo administravimo ir kitos teisės aktais pavestos (specialiosios) funkcijos, ir nuo to gali priklausyti šias funkcijas atliekančio personalo statusas. Bendrieji principai galioja dirbant visame viešajame sektoriuje, nepriklausomai nuo vienas ar kiras funkcijas vykdančio asmens statuso (valstybės tarnautojo statusas išimtinai siejamas tik su viešojo administravimo veiklomis).</p>	
--	--	---	---	--

		<p>mažinimo ar pašalinimo priemonės). Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atlikęs už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas surašo išvadą, kurią turi įgyvendinti viešojo sektoriaus subjektas. Įgyvendinimo kontrolę vykdo tie patys korupcijos prevencijos darbuotojai. Ši korupcijos prevencijos funkcijas atliekančio darbuotojo veikla laikytina administraciniu reglamentavimu, o kartu ir viešuoju administravimu.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, teigtina kad korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimo darbuotojo valstybės tarnautojo statuto nebuvimas be visa ko prieštarauja ir KPI 25 straipsnio 3 dalies 4 punkto nuostatai, kad už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo padalinio darbuotojai, už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingi asmenys ar kiti darbuotojai, kuriems pavestos šios funkcijos, turi turėti pakankamas veiklos ir nepriklausomumo garantijas, kad galėtų šias funkcijas atlikti objektyviai ir nešališkai.</p> <p>5. Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimo darbuotojo valstybės tarnautojo statuto nebuvimas nesikoreliuoja su Tarnybinių patikrinimų tvarka tiek karjeros valstybės tarnautojų atžvilgiu, tiek statutinių valstybės tarnautojų atžvilgiu. Kyla klausimas, kaip darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, turintis žemesnius įgaliojimus, galės tirti valstybės tarnautojo (karjeros valstybės tarnautojo ir statutinio valstybės tarnautojo), turinčio aukštesnius įgaliojimus, padarytą tarnybinį nusižengimą?</p> <p>Pažymėtina, kad tikrintojui yra suteikta teisė:</p> <ul style="list-style-type: none"> • išvykti į tarnybinio nusižengimo padarymo vietą (surašomi apžiūros protokolai); • apklausti su tikrinama veika susijusius asmenis/pareigūnus ir kitus asmenis; • susipažinti su reikiama dokumentais ir gauti jų kopijas (tame tarpe ikiteisminio tyrimo medžiaga); • konsultuotis su reikiama specialistais; • gauti kitą reikiamą informaciją; • teikti motyvuotą teikimą dėl tikrinamojo nušalinimo nuo pareigų; 		
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • teikti motyvuotą teikimą dėl prašymo gauti informaciją apie asmenį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatyta tvarka <p>Be to, pranešimą dėl galimo tarnybinio nusižengimo surašo ir jį pasirašo tikrintojas. Tarnybinio nusižengimo patikrinimo išvadą taip pat surašo tikrintojas.</p> <p>Pažymėtina ir tai, kad galiojančioje Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977, nurodyta, <u>kad tarnybinių patikrinimų dėl galimo valstybės tarnautojo tarnybinio nusižengimo atlieka įstaigos, kurioje dirba valstybės tarnautojas, valstybės tarnautojas.</u></p> <p>6. Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimo darbuotojo valstybės tarnautojo statuto nebuvimas nesikoreliuoja su Vidaus tarnybos statuto 39 str. 7 d. nuostata. Joje nurodoma „<...> Ministras ar jo įgaliotas asmuo, gavęs duomenų apie galimą pareigūno tarnybinių nusižengimų ar pareigūno vardo pažeminimą, gali pavesti ministerijos administracijos padaliniui, atliekančiam tarnybinius tyrimus ir patikrinimus (toliau – tyrimų padalinys), atlikti tarnybinių patikrinimų dėl galimo pareigūno tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo <...>.. <...> Jeigu dėl šio tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo statutinėje įstaigoje, kurioje pareigūnas eina pareigas, jau yra pradėtas tarnybinis patikrinimas, ministro ar jo įgalioto asmens pavedimu šis tarnybinis patikrinimas perduodamas atlikti tyrimų padaliniui <...>“.</p> <p>Pažymėtina, kad pagal galiojantį teisinį reglamentavimą VRM Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimo skyrius atlieka tokius patikrinimus ne tik VRM darbuotojų atžvilgiu, bet ir VRM pavaldžių įstaigų vadovų (dirbančių pagal darbo sutartį, valstybės tarnautojų) bei statutinių įstaigų pareigūnų atžvilgiu.</p> <p>Taigi, nuostata, kuomet korupcijos prevenciją ir vidaus tyrimus atliekantiems darbuotojams, kurių veikla aiškiai neapsiriboja vien savarankiško juridinio asmens funkcijų užtikrinimu, nebus suteikiamas valstybės tarnautojo</p>		
--	--	--	--	--

		statutas, laikytina didžiule rizika jų veiklos skaidrumo, nepriklausomumo bei teisingų ir atsakingų priimamų sprendimų (skundų nagrinėjimo dėl valstybės tarnautojų ir kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, dėl kurių gali būti pažeistos asmens teisės, laisvės ar teisėti interesai, tyrimų atlikimo, antikorupcinio vertinimo atlikimo ir kt.) užtikrinimui. Kas ypatingai aktualu ministerijoms, turinčioms savo pavaldume statutinių įstaigų.		
--	--	---	--	--

Teisės akto projekto
tiesioginis rengėjas:

Vidaus reikalų ministerijos
vyriausioji patarėja, laikinai atliekanti
Valstybės tarnybos politikos grupės vadovo
funkcijas Jūra Ivonaitytė

(pareigos) (vardas ir pavardė)

(parašas) (data)

Teisės akto projekto
vertintojas:

Vidaus reikalų ministerijos
Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriaus
patarėja Jurgita Zacharienė

(pareigos) (vardas ir pavardė)

(parašas) (data)